

Olsztyn, dnia 12.01.2017 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.3.8.2016

Pani
Maria Siemaszko - Kozielska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olecku
ul. Kolejowa 31
19-400 Olecko

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej *ustawą o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku (ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko; REGON: 790187860; NIP: 847-12-75-539).
(akta kontroli str. 22-23)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku nadzorowała **Pani Maria Siemaszko - Kozielska**, która pełni funkcję Kierownika jednostki kontrolowanej od dnia 2 stycznia 2002 roku.
(akta kontroli str. 59)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Ełku;
- legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.986.2016 z dnia 13 października 2016 roku.
(akta kontroli str. 9)

Kontrola została przeprowadzona w dniach **od 15 do 18 listopada 2016 roku** (z przerwą w dniu 17 listopada 2016 roku)

Odnotowano ją w książce kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku pod poz. 21.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli** – ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;
- **okres objęty kontrolą** – okres świadczeniowy 2014/2015 (tj. od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2015 roku), w tym: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy; świadczenie pielęgnacyjne.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2014 roku oraz IV kwartał 2015 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie zasiłkowym 2014/2015 w jednostce kontrolowanej na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85212 - wydatkowano kwotę 4.990.918 zł, w tym m.in. na:
 - zasiłki pielęgnacyjne kwotę 844.407 zł (5.519 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne kwotę 848.574 zł (751 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy kwotę 64.705 zł (125 świadczeń);
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka kwotę 186.000 zł (186 świadczeń).
2. Z dotacji celowej w rozdziale 85212 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*; ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 162) - *zwanej dalej ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*.
3. Zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ustalono, że w jednostce kontrolowanej:
 - w 2014 roku była to kwota 216.553,52 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 223.908,08 zł.

4. Na podstawie informacji uzyskanych z jednostki kontrolowanej ustalono, że Gmina Olecko przeznaczała również środki własne na obsługę zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w rozdziale 85212, w tym:
- w 2014 roku była to kwota 3.875,00 zł;
 - w 2015 roku była to kwota 4.754,00 zł.
- (akta kontroli str. 97-149)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Olecko liczy ok. 21 810 mieszkańców. Na terenie Gminy Olecko organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia był Burmistrz Gminy Olecko. Zadania wynikające z powyższej ustawy – na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Olecka zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych – **realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku.**

(akta kontroli str. 60-61; 86)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Olecka.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku* nadanego uchwałą Nr ORN.007.39.2013 Rady Miejskiej Olecko z dnia 30 sierpnia 2013 roku (ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr ORN.007.36.2016 z dnia 25 maja 2016 roku).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał (w § 5 pkt 1 ppkt 1), że do zakresu działalności MOPS należy realizacja zadań własnych o charakterze obowiązkowym, własnych i zleconych gminie określonych w ustawie o pomocy społecznej, oraz zadań wynikających z innych ustaw, a w szczególności ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 24-30)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku* wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/15 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku z dnia 29 czerwca 2015 roku (zmieniony Zarządzeniem Nr 9/16 z dnia 4 lipca 2016 roku)

(akta kontroli str. 31-58)

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

W okresie kontrolowanym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku utworzono cztery stanowiska zajmujące się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. W okresie objętym kontrolą zadania te realizowało czterech pracowników zatrudnionych na stanowiskach referentów, których bezpośrednim przełożonym był Kierownik MOPS w Olecku.

W trakcie kontroli ustalono także, że w Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zatrudniony jest także inspektor z sekcji finansowej pobierający wynagrodzenie w 100 % z dotacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w rozdziale 85212. Bezpośrednim przełożonym tego inspektora był Główny Księgowy MOPS Olecko.

(akta kontroli str. 64; 136-147)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku, zatrudnieni na stanowisku referenta, zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań, posiadali zakresy czynności zawierające – między innymi – zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W czasie trwania kontroli – w dniu 15 listopada 2016 roku - pracownicy ci otrzymali stosowne upoważnienia Burmistrza Olecka niezbędne do wykonywania kontrolowanych zadań wydane na podstawie art. 20 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 74-85)

Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku posiadał niezbędne upoważnienia do realizacji zadań objętych kontrolą - w tym do prowadzenia postępowań i do wydawania decyzji administracyjnych - wydane przez Burmistrza Olecka na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 60-61)

W okresie objętym kontrolą dwóch pracowników wykonujących zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczyło w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanych stanowiskach pracy. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującej certyfikaty i faktury.

(akta kontroli str. 64-73)

W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych mieli odpowiednie warunki pracy. Zapewniono im niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana.

Budynek, w którym zlokalizowano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku mieści się przy ul. Kolejowej 31 w Olecku. Budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pracownicy realizujący zadania z zakresu kontroli zajmują pokój na parterze. Interesantom, załatwiającym w Ośrodku sprawy z zakresu świadczeń rodzinnych, stworzono odpowiednie warunki przyjęć.

(akta kontroli str. 86)

Osobie przeprowadzającej kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2014 roku i w 2015 roku zawarte z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
(akta kontroli str. 90-96)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontroler określił, że analizie poddanych zostanie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości aby przyjęte mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego;
- **10** postępowań administracyjnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych, wyżej wymienionych zakresów prowadzonych postępowań administracyjnych – do ogólnej liczby stanowiącej **35** postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, iż losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych – prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku w okresie objętym kontrolą – z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku prowadził **343** postępowania administracyjne związane z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **185** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **109** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **19** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **20** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **10** postępowań administracyjnych związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami.
(akta kontroli str. 150-153)

Analizie poddano **35** postępowań administracyjnych, które prowadzono podczas rozpatrywania **35** spraw związanych z realizacją zadań objętych działaniami kontrolnymi.

Akta analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1-10; (akta kontroli str. 202-212)
- **10 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 10 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu C poz.: 1-10; (akta kontroli str. 197-201)
- **10 spraw** związanych ze świadczeniami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 10 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń pielęgnacyjnych - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz.: 1-10; (akta kontroli str. 164-184)
- **5 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych** zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu B poz.: 1-5. (akta kontroli str. 185-195)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta **15 osób** - pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy - w zakresie opłacania za te osoby składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej - akta osób wyszczególnionych w arkuszu E poz.: 1 - 15. Analizą objęto dokumentację z tego zakresu z miesiąca września 2015 roku. (akta kontroli str. 213-232)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka. (akta kontroli str. 87)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- w 2 przypadkach - co stanowiło 5,1% ogółu skontrolowanych spraw (35) – nie przeprowadzono wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4 e ustawy o świadczeniach rodzinnych; poz.: 1,2 (arkusz B).
(akta kontroli str.185-189)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

- w 14 przypadkach – co stanowiło 93,33 % ogółu skontrolowanych spraw (15) – nierealizowanie zadania wynikającego z art. 41 ust.8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.), który stanowi, iż ;”Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1 -6, płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego – w formie dokumentu elektronicznego – w celu ich weryfikacji.” (Uwaga: art. 41 ust.1 tejże ustawy zwalnia z obowiązku tych płatników którzy za osobę odprowadzają tylko składkę zdrowotną), poz.: 1-13, 15 (arkusz E)
(akta kontroli str. 196; 213)

Skutek ustalonego uchybienia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień był nienależyty nadzór Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Przeprowadzanie wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4 e ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Coroczne przekazywanie ubezpieczonemu informacji zgodnie z art. 41 ust.8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Proszę Panią Kierownik o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chmielecki